

Σιούφας και Συνεργάτες
Δικηγορική Εταιρεία

Η ΕΥΘΥΝΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΜΟΛΥΝΣΗ ΣΤΑ ΑΚΙΝΗΤΑ

Η ΕΥΘΥΝΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΜΟΛΥΝΣΗ ΣΤΑ ΑΚΙΝΗΤΑ

Η Ελληνική νομοθεσία έχει υιοθετήσει την αρχή **«ο ρυπαίνων πληρώνει»**, σε εναρμόνιση με την περιβαλλοντική πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης που βασίζεται στις **αρχές της προφύλαξης, της πρόληψης και της επανόρθωσης των καταστροφών του περιβάλλοντος στην πηγή**.

Η αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει» υλοποιήθηκε με την **Οδηγία 2004/35/ΕΚ** του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, Οδηγία σχετικά με την Περιβαλλοντική Ευθύνη, που αποσκοπεί στην πρόληψη ή/και την αποκατάσταση της περιβαλλοντικής ζημίας.

Η Οδηγία αυτή ενσωματώθηκε στο εθνικό δίκαιο της Ελλάδας με το **Π.Δ. 148/2009 «Περιβαλλοντική Ευθύνη για την πρόληψη και την αποκατάσταση των ζημιών στο περιβάλλον»** σε πλήρη εναρμόνιση με την Οδηγία 2004/35/ΕΚ.

Σκοπός του Π.Δ. είναι η θέσπιση περιβαλλοντικής ευθύνης βάσει της αρχής **«ο ρυπαίνων πληρώνει»**, με τον καθορισμό μέτρων, όρων και διαδικασιών, ώστε κάθε φορέας εκμετάλλευσης, η δραστηριότητα του οποίου προκάλεσε περιβαλλοντική ζημία ή άμεση απειλή περιβαλλοντικής

ζημίας να είναι κατ' αρχήν οικονομικά υπεύθυνος για τη λήψη των απαραίτητων μέτρων πρόληψης ή/ και αποκατάστασης της περιβαλλοντικής ζημίας (**άρθρο 2 Π.Δ. – άρθρο 1 της Οδηγίας**).

Ως Περιβαλλοντική Ζημία ορίζεται (άρθρο 3 Π.Δ. – άρθρο 2 Οδηγίας):

- Η ζημία σε προστατευόμενα είδη και φυσικούς βιότοπους
- Η ζημία των υδάτων
- Η ζημία του εδάφους

Πεδίο εφαρμογής (άρθρο 4 Π.Δ. – άρθρο 3 Οδηγίας)

Το παρόν Προεδρικό Διάταγμα εφαρμόζεται:

α) στην περιβαλλοντική ζημία και σε οποιαδήποτε άμεση απειλή τέτοιας ζημίας, που προκαλείται από την άσκηση των επαγγελματικών δραστηριοτήτων που απαριθμούνται στο Παράρτημα III του άρθρου 21, **ανεξάρτητα από υπαιτιότητα του φορέα εκμετάλλευσης.**
β) στην περιβαλλοντική ζημία και σε οποιαδήποτε άμεση απειλή τέτοιας ζημίας που προκαλείται σε προστατευόμενα είδη και φυσικούς οικοτόπους, από την άσκηση επαγγελματικών δραστηριοτήτων άλλων από αυτές που απαριθμούνται στο Παράρτημα III, **ανεξάρτητα από υπαιτιότητα του φορέα εκμετάλλευσης.**

Αρμόδια Αρχή για την εφαρμογή του Π.Δ. ορίζεται το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων (το οποίο έχει μετονομαστεί σε Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας), καθώς και οι Περιφέρειες της Χώρας (**άρθρο 6 Π.Δ. – άρθρο 11 παρ. 1 & 2 εδ. 1 Οδηγίας**).

Στο κεφάλαιο Β του Π.Δ. ορίζονται τα μέτρα πρόληψης και αποκατάστασης της περιβαλλοντικής ζημίας.

Ο φορέας εκμετάλλευσης **οφείλει:**

- Να λαμβάνει όλα τα απαραίτητα προληπτικά μέτρα σε περίπτωση άμεσης απειλής περιβαλλοντικής ζημίας.

- Να λαμβάνει όλα τα αντικειμενικώς εφικτά μέτρα για τον έλεγχο, περιορισμό, απομάκρυνση ή διαχείριση των ζημιογόνων παραγόντων, όταν επέλθει περιβαλλοντική ζημία.
- Να καταβάλλει το κόστος εκτίμησης της περιβαλλοντικής ζημίας.
- Να καταβάλλει τις δαπάνες για τις δράσεις πρόληψης και αποκατάστασης.

Η αποκατάσταση της περιβαλλοντικής ζημίας διαχωρίζεται σε τρία (3) στάδια:

- Πρωτογενής
- Συμπληρωματική
- Αντισταθμιστική

Οι φορείς εκμετάλλευσης των επαγγελματικών δραστηριοτήτων που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος διατάγματος, προκειμένου να καλύψουν την ευθύνη τους που απορρέει από τις διατάξεις του, μπορούν να κάνουν χρήση χρηματοοικονομικής ασφάλειας (ιδιωτικής ασφάλισης καθώς και άλλων μορφών χρηματοοικονομικών εγγυήσεων) (**άρθρο 14 Π.Δ. – άρθρο 14 Οδηγίας**).

Εάν ο φορέας εκμετάλλευσης δεν ενήργησε με δόλο ή αμέλεια μπορεί να τύχει της απαλλαγής της ευθύνης του για την προκληθείσα ζημία. Το αυτό και εάν ενήργησε στα πλαίσια της δραστηριότητάς του και εφόσον η εκπομπή ή το γεγονός που προκάλεσε τη ζημία είχε προβλεφθεί ρητά στην άδεια που του χορήγησε η Δημόσια Αρχή για την άσκηση της δραστηριότητάς του.

Συμπεραίνοντας, ευθυνόμενος για την περιβαλλοντική ζημία επί ακίνητης περιουσίας είναι ο πραγματικός ρυπαίνων, ανεξάρτητα εάν πρόκειται για τον ιδιοκτήτη του ακινήτου ή όχι.

Evi Grigoriou

Attorney at Law